

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-tărănesc.

Pretul gazetei :

Pe an 15 cor.
Pe jumătate de an 8 „
Pentru străinătate 20 „

Redacția și administrația :

Cernăuți, strada Dominicului 16 A

Apare în fiecare Duminică.

Inseratele :

Un rând petit odată . . . 40 bani
De două ori 70 „
De trei ori 100 „
Un număr costă 30 bani.

Contele Czernin despre pacea cu România.

În 2 Aprilie primarul Vienei Weisskirchner a fost primit de contele Czernin, care s'a întors din București, în audiență. La vorbirea primarului Vienei, care a cerut înlesnirea traiului prin import de cereale din țerile ocupate, a răspuns contele Czernin între altele:

» Cu România s'a încheiat o pace, din care vor porni raporturi de prietenie. Rectificări mici de granița ce ni s'au conces, nu sunt anxioși. Sunt locuri aproape nelocuite de nimeni și servesc numai asigurării noastre militare. Nu e vina mea, că România n'a început negocierile de pace odată cu Rusia. Dela Rusia n'am cerut nici un petec de pământ, iar România a scăpat constelațiunea favorabilă: Scut și promovare a navigațiunii comerciale pe Dunărea pe jos, precum și asigurarea Porților de Fier sunt garantate prin punerea granițelor pe înălțimile dela Turnu Severin. Prin arendarea prețioaselor șantiere lângă acest oraș pe 30 de ani cu 10.000 Lei pe an și a locurilor dintre șantiere și granița cea nouă, apoi prin asigurarea dreptului de arândă la insulele Ostrovu mare, Corbu și Simanu, mai departe prin mutarea granițelor spre sud în părțile minelor dela Petroșeni, care ni aduce în posesiunea noastră și însemnatul punct Lainic, sunt mai bine asigurate minele dela Petroșeni. Sibiul și Făgărașul capătă o fâșie de pământ românesc de 15—18 km lățime. La toate trecătorile de însemnătate precum

la Predeal, Bodza, Ghimeș ș. a. granița cea nouă e mutată într'atâta pe teritoriul românesc întrucât o cer aceasta motive militare. Cotul dela Vatra Dornei vine cu totul în posesiunea noastră făcându-se astfel posibilă o legătură sigură între Bucovina și Ungaria. Mutarea graniței la răsărit de Cernăuți are scopul, să asigure capitala Bucovinei de năpădiri dușmanes.

» . . . E de sine înțeles, că vom griji la încheierea păcii cu România, ca interesele noastre în chestiunile aprovizionării noastre cu cereale și victualii precum și cu petrolu să fie pe deplin considerate. Vom griji mai departe, ca biserica catolică și școlile noastre să fie puse sub scutul statului și vom rezolva chestiunea jidovească. Jidanii vor fi de acuma cetățeni cu egala îndreptățire în România. Propaganda iredentistă, care până acuma a făcut atâta sânge rău în Ungaria, va fi împiedicată. În sfârșit se va îngriji, că cetățenii noștri cari au suferit nedreptăți în războiu să fie despăgubiți. Prin încheierea unui nou tratat de comerț și prin regularea potrivită a chestiunilor căilor ferate și ale navigațiunii voim să scutim interesele noastre economice în România. Toate tratatele de pace cu România se vor publica după încheierea lor definitivă. Viitoriul României e la răsărit. Părți întinse ale Basarabiei sunt locuite de Români. Sunt semne, că populațiunea Basarabiei dorește o legătură strânsă cu România. Dacă România voiește să între cu noi în

legături cinstite de prietenie, nu ne vom opune tendințelor acestora ce să deslușesc în Basarabia. România poate să câștige în Basarabia mult mai mult decum a pierdut în războiul acesta. Cu sfială am stărui, să nu iau nimic la rectificarea granițelor ce ar putea lăsa în inima Românilor un ghimpe. Voiesc, ca ranele ce li-a suferit România în războiul acesta, să se vindice. Cred, că România în interesul ei bine înțeles e avizată la puterile centrale și eu urmăresc politica, de a restabili pe viitor legături de prietenie. Ministeriul de acuma, care totdeauna a fost pentru o legătură cu puterile centrale, nu și-a schimbat părerile. Dela politica viitoare a României depinde soarta țerii».

» . . . Din România primim noi încă din recolta anului trecut peste 7000 de vagoane păpușoiu. Recolta anului acestuia, care va fi împărțită pe jumătate între Germania și Austria, ne va aduce cam 40.000 de vagoane cereale, păstăioase și nutreț. Transportul va urma pe Dunăre. Afară de aceasta ne dă România chiar acuma 300.000 de oi și 100.000 de porci...».

Războiul.

Din orațiunea ministrului de externe contele Czernin am înțeles, că Francezii înainte de ofensiva Germanilor au întrebat în Viena, ori de nu s'ar putea începe negocieri de pace. Din comunicarea aceasta scurtă vedem, că și dușmanii noștri încep a se îm-

păca cu gândul unei păci fără o învingere desăvârșită. Este însă curios, că Francezii cu toate că au fost în atâtea rânduri bătuți de Germani, cari i-au ocupat o parte bună din țară, să mai gândesc, să ia o bucată de țară dela Germania. Franța a vrut să înceapă negocierile de pace cu condițiunea însă, ca Germania să le deie provincia Alsacia-Lotaringia. La aceasta au primit ei răspunsul convenit și războiul trebuie să urmeze mai departe numai din cauza, că dușmanii învinși vor încă să cucerească țeri străine. Întâmplarea a voit, că îndată după aceasta a început ofenziva Germanilor spre inima țerii franceze. Dușmanii doritori de cuceriri gem acuma sub loviturile uriașe ale oștirilor germane, care se apropie acuma de însemnatul oraș Amiens, centrul comunicațiilor între Paris, Calais și Flandra. Armata engleză, asupra căreia a căzut lovitură cea mai grea, cu tot ajutorul francez și american, paș de paș trebuie să se retragă, suferind pierderi foarte mari. Una din cele mai mari lupte din lume se dă acuma între Germani și dușmanii noștri. Puterea armelor germane a fost până acuma biruitoare și e cea mai bună nădejde, că planul măreț al făimosului general Hindenburg, de a-i culca pe dușmani, se va împlini.

Până acuma Germanii au făcut peste 80.000 prizonieri, între ei foarte mulți ofițeri, au cucerit aproape 1200 tunuri, o mulțime uriașă de materii de războiu, de proviant ș. a.

Despre politica celor dela Iași.

Citim în »Lumina« din București:

În »Mișcarea« găsim un articol intitulat »Conștiința națională«, care ni-se pare a fi cea mai aprigă și mai nemiloasă critică ce se poate aduce politicii foștilor guvernanți din Iași.

Notăm că »Mișcarea« a devenit oficiosul d-lui Ionel Brătianu și al partidului liberal, de când prin ocuparea Capitalei, »Viitorul« fusese silit să dispară.

Dar să spicuiam din pomenitul articol al »Mișcării«:

»Tricolorul românesc nu fâlfaie pe pământ străin în cuprinsul Republicei moldovenești, iar graiul și sufletul celor de peste râul blestemat nu sunt decât

tot graiul și sufletul oaspeților aducători de pace și libertate, care și ei se simt pe vechiul pământ românesc în cuprinsul provinciei răpite de lăcomia nesățioasă a Țarilor din veacul trecut.

»Zadarnică a fost noaptea cea grea de un veac întreg în care a zăcut Basarabia, din 1812 și până acum.

»Nici școală românească, nici administrație românească, nici chiar biserică românească în această frântură a țării noastre pe care stăpânitorii tiranici voiau să o înece în imensitatea dintre Prut și Oceanul Pacific, pentru că nici urmă să nu mai rămână din viața națională a poporului sfâșiat«.

»Dela noi nu putea trece nici un semn, nici o chemare de rededeptare dincolo de Prut, încât România liberă nu era pentru Basarabia un focar de tradițiune națională, așa după cum era pentru celelalte frânturi ale neamului românesc«.

Și totuși a fost destul să cadă lanțul robiei țariste pentru că libertatea să îmbrace numai decât o formă de viață națională în provincia dintre Prut și Nistru.

»Nemuritoare s'a arătat viața neamului nostru!«

Foarte frumos zis și nimeni nu poate subscrie mai cu drag decât noi aceasta! Dar cum rămâne mă rog, cu politica d-lor Ionel Brătianu, Take Ionescu și a tuturor antantiștilor și războinicilor.

Basarabia e — după »Mișcarea« »cuprinsul provinciei răpite de lăcomia nesățioasă a Țarilor din veacul trecut« — dar cine s'a aliat cu unul din acești țari, fără a permite măcar să ii se ceară ca să restituie pământul nostru »răpit de lăcomia nesățioasă« a predecesorilor săi, a bunicului și a străbunicului său?

»Noaptea grea — spune »Mișcarea« — a zăcut un veac întreg, dela 1812 și până acum asupra Basarabiei«. »Nici școală românească — mai spune ziarul d-lui Brătianu — nici administrație românească, nici chiar biserică românească în această frântură a țării noastre, pe care stăpânitorii tiraniei voiau să o înece în imensitatea dintre Prut și Oceanul Pacific, pentru că nici urmă să nu mai rămână din viața națională a poporului sfâșiat«.

Dar cine oare a făcut alianță cu stăpânitorii tiranici, cari nu îngăduiau Basarabiei »nici școală, nici administrație, nici chiar biserică?« Cine a voit să contribuie cu sângele soldaților români la victoria Țarului, adică a acelor stăpânitori tiranici, cari voiau să înece Basarabia în imensitatea dintre Prut și Oceanul Pacific pentru ca nici urmă să nu rămâie din viața națională a poporului sfâșiat?«

Cine nu permitea să vorbești de Basarabia, spunând, cum a făcut de pildă d. Take Ionescu, că »cine vorbește acum de Basarabia, e un trădător de neam?«

Cine decât antantiștii războinici au depărtat privirea opiniei publice dela frântura de neam, spre care »nu putea trece nici un semn, nici o chemare de rededeptare, încât România liberă nu era pentru Basarabia un focar de iradiațiune națională, așa cum era pentru celelalte frânturi ale neamului?«

Se poate o critică mai aspră, o condamnare mai fără putință de apel, a politicii antantiste, care a rupt cu vechile noastre alianțe, cu alianțele naturale și corespunzătoare intereselor noastre pentru a se arunca în brațele țarismului, care nu așepta decât să ne strângă până la zugrumare, cum a constatat ulterior și prea târziu?

Și acum cei cari se aliază cu calăii Basarabiei, joacă hora unirei pe piețele Chișinăului și declară că a fost destul să cadă »lanțul robiei țariste« pentru ca în Basarabia »libertatea să îmbrace numai decât o formă de viață națională?«

Dar oare ce au făcut antantiștii din Iași pentru a rupe »lanțul robiei țariste«, care ținea Basarabia legată? Și dacă politica lor reușia, dacă adică Puterile Centrale ar fi fost învinse și țarismul biruitor, — mai scăpa vreodată Basarabia de »lanțurile robiei țariste?«

Astfel ultimele »succese« fără de voie, rezultate din falimentul politicii antantiștilor din Iași, sunt cea mai teribilă critică a acestei politice.

Știri mărunte.

Știri personale. Căpitanul țerii baronul Hormuzachi a sosit la Cernăuți, să pregătească mutarea comitetului țerii dela Stanislau la Cernăuți, care va afla loc pela sfârșitul lunei lui Aprilie. — Dep. Aurel Onciul a sosit azi la Cernăuți, ca să ia parte la ședințele comisiei pentru restabilirea țerii. — Ministrul pentru lucrările publice Homan sosește azi în Cernăuți, ca să ia parte la ședințele comisiei pentru restabilirea țerii. D-sa va vizita Dumnică și Luni orașele și satele derămate în războiu. — Dl. Cornel de Tarnoviețchi, consilier superior la căile ferate, a fost numit locțiitor al conducătorului căilor ferate din Bucovina.

Banca țerii se va muta însfârșit la finea lunei lui Aprilie dela Viena la Cernăuți.

Ornate bisericesti. Secția de ornate a „Societății doamnelor române din Bucovina“ are de vânzare ornate gata atât de sărbători mari cât și de duminică, de toate zilele și de doliu. Ea primește comande și de ornate noi la comandă confecționate și de alte paramente cât și de reparaturi. A se adresa la d-na Victoria Găina, st. reședinței 12 în Cernăuți.

Licitațiuni de cai. Consiliul cultural comunică, că se vor face licitațiuni pentru cai militari: în Stanislau la 6 și 23 Aprilie; în Colomea la 5 și 25 Aprilie și în Cernăuți la 24 Aprilie la casarma de artilerie. Gospodarii cari voiesc să cumpere cai sunt făcuți atenți prin publicațiunea aceasta.

Știri ultime.

Pacea cu România. Conte Czernin s'a întors în Aprilie iarăși la București, să urmeze negocierile de pace cu România. Deoarece asupra celor mai însemnate chestiuni politice, militare, teritoriale și economice s'a ajuns la o înțelegere deplină, rămânând numai unele chestiuni economice, asupra căror sfăturile urmează, se poate aștepta, că cel târziu în opt zile pacea cu România va fi cu desăvârșire încheiată. În cuvântarea sa la Viena contele Czernin amintise, că Austria sub oareșicari condițiuni va sprijini unirea Basarabiei cu România, accentuând mai ales, că prin Basarabia România va câștiga mai mult decum pierduse în războiu. Nu ne îndoim, că cuvintele aceste ale contelui Czernin au fost serioase. Dară ne vine știrea din Petersburg, în urma căreia România ar fi încheiat pacea cu Rusia, luând însărcinarea să pără-

sească până în 2 luni Basarabia. În orice caz cu toate declarațiile contelui Czernin chestiunea Basarabiei nu este încă hotărâtă.

— Pe noi Bucovenenii ne interesează cuvântarea contelui Czernin mai ales ce privește schimbarea hotarelor spre Moldova. Cumpănind bine cuvintele contelui Czernin, deslușim înainte de toate schimbarea dela răsărit de Cernăuți. Conte Czernin voiește să asigure Cernăuți de o năvală dușmană prin ocuparea unei fâșii de pământ din Basarabia și din Moldova. Se poate că astfel Bucovina se va mări cu districtul Hotinului din Basarabia și cu Herța din Moldova. E vorba, ca o linie dreaptă să fie trasă dela Mohilev până lângă Sirete. Afară de aceasta să fie mărită Bucovina cu colțul dela Vatra Dornei, ajungând astfel valea Bistriței până la Broșteni în posesiunea noastră. Trebuie însă să spunem anume, că aceasta sunt numai combinațiuni, deoarece în cuvântarea contelui Czernin se face numai amintire generală de aceste schimbări de graniță.

Războiul. Lupta crâncenă între Germani pe de o parte și Englezi, Francezi și Americani pe de altă parte urmează cu mai mare înverșunare. Germanilor li-a succes din nou să-i bată pe Anglezi la Moreuil, câștigând astfel noi puncte însemnate din pozițiile dușmane. Ultimul raport german anunță, că numărul prizonierilor a crescut la 90.000, iar numărul tunurilor cucerite la 1300.

Italianii ca să sprijinească indirect pe Englezii și Francezii, încep a se mișca pe frontul din Tirol. Deoarece însă atât Francezii cât și Anglezii au retras oștirile lor de ajutor din Italia, nu credem, că Italianii se vor simți destul de puternici, de a începe o ofenzivă. În schimb însă ne vin știri din Italia, că Italianii se tem de un atac din partea noastră.

— Înainte de câteva luni Anglezii cuceriseră în lupta cu Turcii Ierusalimul, făcând din aceasta o învingere colosală, trâmbițată în toată lumea, pecând ea nu însemna nimic. Oștirea turcească, fiind numai în parte în părțile aceste, a trebuit să se retragă înaintea mulțimii de ostași englezi. Anglezii credeau că acuma ușor vor cuceri întreagă Palestina. Din

comunicatul german vedem însă, că Germanii au trimis o parte din oștirea lor la Palestina, unde alături de oștirea turcească au năvălit asupra Anglezilor, bătându-i rău și alungându-i peste râul Iordan. Astfel și câștigul acesta trecător al dușmanilor noștri în scurt se va schimba într'o înfrângere al armatei engleze precum s'a întâmplat aceasta și la Kut-el-Amara, unde oștirea engleză a fost încunjurată de Turci și prinsă în întregime.

Din Rusia vin totuși încă știri neliniștitoare pentru viitoriul ei. Germele revoluției urmează să nimicească orice ordine de stat. Cine are arma în mână, acele e tare și mare. Prădăciunile și omorurile nu mai conțin. Cine știe, dacă sub împrejurările aceste guvernul lui Lenin va putea să se țină încă lungă vreme la putere?

Pres. Nr. 254/St./18.

Publicarea de concurs.

Pentru ocuparea postului unui director de cancelarie la comitetul țerii cu salariul rangului VIII, anual 4704 cor., eventual al rangului IX anual 3760 cor. se publică concursul acesta.

Candidații pentru postul acesta au să înainteze petițiunile lor până în 10 Mai a. c. la comitetul țerii. Petițiunilor sunt de alăturat documentele:

1. despre studiile făcute (cel puțin absolvarea unei școli medii inferioare sau a unei școli ecvivalente), despre posturile ocupate până acuma și despre cunoștințele de limbi;

2. despre facultățile corporale și intelectuale, necesare pentru împlinirea datorințelor de serviciu;

3. despre antecedentele onorabile; candidații, cari nu se află în serviciul țerii pe lângă aceste încă:

4. despre indigenatul într'o comună din Bucovina precum și despre cetățenia austriacă;

5. despre o etate de cel mult 40 ani.

Candidații însurați au să inducă în petițiunile lor etatea soției precum și numărul și etatea copiilor.

Dela comitetul țerii al ducatului Bucovina.

Stanislau, în 26 Martie 1918.

Pres. Nr. 151/St./18.

Publicarea de concurs.

Pentru ocuparea posturilor de administrator superior la Spitalul țerii și la Spitalul alienaților din Cernăuți cu salariul rangului VIII, anual 4704 cor. și a postului de administrator la spitalul din Storjineț cu salariul rangului X, anual 2680 cor. și cu dreptul la o locuință în spital se publică concursul acesta.

Candidații pentru posturile aceste au să înainteze petițiunile lor până în 10 Mai a. c. la comitetul țerii. Petițiunilor sunt de alăturat documentele.

1. despre studiile făcute (cel puțin absolvarea unei școli medii inferioare sau a unei școli ecvivalente), despre posturile ocupate până acuma și despre cunoștințele de limbi;

2. despre facultățile corporale și intelectuale, necesare pentru împlinirea datorințelor de serviciu;

3. despre antecedentele onorabile; candidații cari nu se află în serviciile țerii pe lângă aceste încă:

4. despre indigenatul într'o comună din Bucovina precum și despre cetățenia austriacă;

5. despre o etate de cel mult 40 ani. Candidații însurați au să inducă în petițiunile lor etatea soției precum și numărul și etatea copiilor.

Candidații, cari se află acuma în serviciul țerii, vor fi preferați.

Dela comitetul țerii al ducatului Bucovina. Stanislau, în 26 Martie 1918.

Abonați și răspândiți

FOAIA POPORULUI.

**Calendar
Martie 1918**

Ziua	Calendarul vechiu	Cel nou
Duminică	25 (†) Bunavestire	7
Luni	26 Sin. Arch. Gavr.	8
Marți	27 C. Matrona	9
Miercuri	28 C. Stefan	10
Joi	29 C. Marcu	11
Vineri	30 C. Ioan Scărar	12
Sâmbătă	31 C. Ipatie	13

Aprilie 1918.

Duminică	1 Maria egipt.	14
Luni	2 P. Tit	15
Marți	3 C. Nichita	16
Miercuri	4 P. Iosif	17
Joi	5 M. Claudie	18
Vineri	6 P. Eutichie	19
Sâmbătă	7 P. Gheorghie	20

Foia Poporului

se trimete numai
acelora cari plătesc
abonamentul înainte

Cătră cei evacuați și refugiați!

În ziua de 11 Ianuarie 1918 s'a pus în lucrare legea din 31 Decembrie, f. l. i. Nr. 15, pentru ajutorul refugiaților (oamenilor pribegi).

§ 9 al legii acesteia are cuprinsul următor:

»Oamenilor nevoiași, cari la porunca diregătoriilor au fost scoși (evacuați) din casele lor și, fiind că au rămas pe câmpul de războiu, de mai înainte sau de față, nu au avut parte de ajutorul statului pentru evacuați sau pribegi, sau, părăsind ocoalele pribegilor, au pierdut ajutorul acesta, și din una sau cealaltă cauză nu l'au primit prin mai mult de trei luni, li se va plăti ulterior, la cererea lor întemeiată, o taxă de alimentațiune de cap pe zi de 1 cor., cel mult însă până la 500 cor. de cap.

Plata aceasta se va cere până în trei luni de la publicarea legii de față înainte».

Comitetul pentru sprijinirea refugiaților din Bucovina recomandă evacuaților de felul celor amintiți în § 9, să facă cererile lor scrisual sau să le deie gural la protocol la domni numiți mai jos, pentru că-și pierd dreptul, dacă nu-l cer până cel târziu în 11 April 1918.

Taxa de alimentațiune din vorbă privește numai timpul până la 21 Iu-

lie 1917. Din ziua aceasta înainte evacuaților li se cuvine întreaga taxă a refugiaților, deci de rând 2 cor. de cap pe zi, iar celora dintre dânsii, cari nu sunt în stare de a agonisi, trăiesc de sine sau nu au pe nimene în casă ce i-ar putea sprijini, chiar 4 cor. de cap pe zi.

Plata aceasta nu se poate cere numai de evacuat sau de epitropul lui, ci și de capul familiei pentru întreaga familie evacuată, și chiar de comitetele pentru sprijinul refugiaților.

Comitetul pentru sprijinul refugiaților din Bucovina a înființat o filială în palatul țerii din Cernăuți, sub conducerea predicatorului gr. or. Dr. Ipolit Tarnavschi, și afară de aceea exposituri în următoarele locuri:

1. pentru districtele Vijnița și Vășcăuți Dr. Drohomirecki în Vijnița;

2. pentru districtul Storjineț consilierul de fin. Ratski în Storjineț;

3. pentru comunele Vicovul de sus și de jos, Straja, Putna și Karlsberg administratorul silvic Isopescu în Vicovul de sus;

4. pentru districtul Rădăuți parochul Cărbune din Rădăuți;

5. pentru districtul Câmpulung cu comunele Sadova, Pojorâta, Fundul-Moldovei și Breaza administratorul de spital V. Boca în Câmpulung;

6. pentru comunele din valea Moldoviței administratorul silvic Turcan;

7. Pentru districtul Coțmani Zastavna gerentul Pauliuc în Coțmani. Filială din Cernăuți și expositurile numite vor sta în ajutor fiecărui evacuat și refugiat, îi vor da toate informațiunile dorite și la cerea lui vor mijloci chiar plata suplimentară a taxei de alimentație, amintite în § 9, sau cea a taxei refugiaților.

Se'nțelege că fiecare persoană sau familie poate cere plata și la căpitanie, unde se află și blanchete anume pentru cererile acestea.

Informațiuni se pot căpăta și la redacțiunea foii noastre și la președintele comitetului executiv Dr. Maximilian Stiglitz, Viena, I. Elisabethstraße 26, care este gata a trimite fiecărui evacuat și refugiat și câte un exemplar al legii, câtă vreme le are.

Întregul public este rugat a face luători de seamă pe evacuați la apelul de față, ca să se ferească evacuații de pericolul de a-și pierde dreptul din lipsa de cunoștință a legii.

Viena, 25 Ianuarie 1918.

Președintele:

Dr. Alexandru baron Hormuzaki
căpitan al ducatului Bucovinei, deputat
în cameră.

Președintele comitetului executiv:
Dr. Maximilian Stiglitz,
consilier districtual al comunei Viena, avocat.